

ROZSTRZYGNĘCIA NADZORCZE WOJEWODÓW W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Abstrakt. Niniejszy artykuł dotyczy prac nad przygotowaniem internetowego przeglądu rozstrzygnięć nadzorczych wojewodów, dotyczących planów miejscowych. Celem uruchomienia przeglądu jest zaprezentowanie i poszerzenie wiedzy o przyczynach zakwestionowania przez wojewodów procedur lub zapisów planów miejscowych lub ich części. Stwierdzono, że należy stworzyć możliwość wyszukiwania prezentowanych rozstrzygnięć zarówno według województw, jak i kilku najczęściej występujących grup problemów: procedura i dokumentacja oraz kompetencje organów, środowisko przyrodnicze (ochrona środowiska, ochrona przyrody), ochrona dóbr kultury, komunikacja, infrastruktura techniczna, mapy i grafika. Na stronie internetowej Instytutu Rozwoju Miast utworzona została Wyszukiwarka rozstrzygnięć (http://irm.krakow.pl/pl/wyszukiwarka_rozstrzygniec.html), gdzie zaprezentowano rozstrzygnięcia nadzorcze z województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego oraz zachodniopomorskiego.

Słowa kluczowe: rozstrzygnięcia nadzorcze, Internetowa Wyszukiwarka Rozstrzygnięć planowanie przestrzenne, kategorie (grupy) problemowe

Wychodząc naprzeciw potrzebom wszystkich osób zainteresowanych procesem planowania przestrzennego, Instytut Rozwoju Miast przygotował internetowy przegląd rozstrzygnięć nadzorczych wojewodów, dotyczących planów miejscowych. Celem uruchomienia tego przeglądu jest prezentacja i poszerzenie wiedzy o przyczynach zakwestionowania przez wojewodów procedur lub zapisów poszczególnych planów miejscowych czy ich części. Cel ten wyznaczono, opierając się na następujących przesłankach:

- w wielu przypadkach rozstrzygnięcia nadzorcze nie są szerzej znane środowisku planistycznemu, w szczególności nie są znane uzasadnienia tych rozstrzygnięć,
- rozpowszechnienie tej wiedzy służyć może poprawie warsztatu planistycznego,
- w niektórych przypadkach rozstrzygnięcia wynikają z nieprecyzyjnych zapisów ustawowych,
- rozstrzygnięcia nadzorcze są zróżnicowane w zależności od województwa.

Realizując niniejszy projekt, w 2008 r. w pierwszej kolejności nawiązano współpracę z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim. Udostępnione rozstrzygnięcia pogrupowane zostały pod względem tematycznym i problemowym.

Kolejnym krokiem było opracowanie schematu *internetowej przeglądarki* rozstrzygnięć. Dla wygody przyszłych użytkowników zapewniono możliwość wyszukiwania prezentowanych rozstrzygnięć zarówno według województw, jak i kilku najczęściej występujących grup problemów. Po wstępnej analizie treści rozstrzygnięć wybrano następujące kategorie problemów:

- procedura i dokumentacja, kompetencje organów,
- środowisko przyrodnicze (ochrona środowiska, ochrona przyrody),
- ochrona dóbr kultury,
- komunikacja,
- infrastruktura techniczna,
- mapy, grafika.

Zgodnie z wymienionymi kategoriami problemowymi, utworzono internetową *Wyszukiwarkę Rozstrzygnięć*. Na stronie internetowej IRM utworzono zakładkę *Rozstrzygnięcia nadzorcze wojewodów* (http://irm.krakow.pl/pl/rozstrzygnięcia_nadzorcze_wojewodow.html), na której umieszczona została wyszukiwarka rozstrzygnięć (http://irm.krakow.pl/pl/wyszukiwarka_rozstrzygniec.html).

Pierwsza grupa rozstrzygnięć została udostępniona na stronie internetowej w postaci plików pdf. Każde z rozstrzygnięć zostało przeanalizowane i zakwalifikowane pod względem tematycznym i problemowym. Do udostępnionych plików dołączono krótką informację o temacie, którego dotyczy dane rozstrzygnięcie. Daje to możliwość szybkiego wyszukania interesującego tematu bez konieczności otwierania i analizowania wszystkich rozstrzygnięć z danej grupy problemowej.

Uruchamiając przeglądarkę internetową, Instytut Rozwoju Miast zwrócił się do pozostałych urzędów wojewódzkich z zapytaniem o możliwość udostępnienia kolejnych rozstrzygnięć, co miało na celu zebranie jak największej liczby rozstrzygnięć i objęcie internetową wyszukiwarką wszystkich województw. Ponadto analizą objęto strony internetowe poszczególnych urzędów wojewódzkich pod kątem wyszukiwania umieszczanych na nich rozstrzygnięć.

Analiza odpowiedzi urzędów wojewódzkich i uzyskanych rozstrzygnięć oraz analiza stron internetowych pozwoliła na zgromadzenie pokażnej bazy danych. Niestety pomimo licznych pism i rozmów nie uzyskano odpowiedzi ze wszystkich województw. Po analogicznym podziale na grupy problemowe i nadaniu tytułów na stronie internetowej Instytutu Rozwoju Miast zaprezentowane zostały rozstrzygnięcia nadzorcze z województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego oraz zachodniopomorskiego. Prezentowane rozstrzygnięcia pochodzą z lat 2004-2009. Rozstrzygnięcia prezentowane są wraz z uzasadnieniem, co ma szczególne znaczenie dla spełnienia celu niniejszego opracowania, a mianowicie poszerzenia wiedzy i znajomości problematyki legislacyjnej.

W celu jak najszerszego rozpowszechnienia informacji dotyczących prezentowanych rozstrzygnięć nadzorczych IRM zwrócił się z prośbą o udostępnienie na stronie internetowej Południowomałopolskiej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach odnośnika do Wyszukiwarki rozstrzygnięć umieszczonej na stronie internetowej Instytutu.

Po utworzeniu bazy danych z uzyskanymi rozstrzygnięciami, przystąpiono do analizy liczby podejmowanych w nich tematów według podziału na poszczególne grupy problemów oraz województwa. W tabeli 1 zaprezentowano zestawienie rozstrzygnięć według tego podziału.

Należy zaznaczyć, że ze względu na to, iż duża część analizowanych rozstrzygnięć dotyczyła więcej niż jednego tematu z różnych grup problemowych, zestawienie nie odzwierciedla rzeczywistej liczby rozstrzygnięć, lecz rzeczywistą liczbę podejmowanych w nich tematów. Z poniższego zestawienia wynika, iż największa liczba tematów dotyczyła szeroko pojętej procedury i dokumentacji planistycznej oraz kompetencji poszczególnych organów (356). Stosunkowo dużo zastrzeżeń wyrażanych było w stosunku do braków oraz grafiki prezentowanej na załącznikach graficznych (59). Średnia liczba rozstrzygnięć dotyczyła problemów komunikacyjnych (42). Stosunkowo niedużo rozstrzygnięć dotyczyło środowiska przyrodniczego (ochrona środowiska, ochrona przyrody – 25), infrastruktury technicznej (19) oraz ochrony dóbr kultury (4).

Tabela 1. Zestawienie podejmowanych w rozstrzygnięciach nadzorczych wojewodów tematów w podziale na województwa i grupy problemów

Województwo	Grupy problemów						Suma
	procedura i dokumentacja, kompetencje organów	środowisko przyrodnicze (ochrona środowiska, ochrona przyrody)	ochrona dóbr kultury	komunikacja	infrastruktura techniczna	mapy, grafika	
dolnośląskie	2	1	0	0	0	0	3
kujawsko-pomorskie	2	1	0	0	0	1	4
lubelskie	6	0	0	0	0	2	8
łódzkie	55	5	0	6	1	12	79
małopolskie	22	2	2	6	3	5	40
mazowieckie	1	0	0	0	0	0	1
opolskie	7	0	0	0	0	2	9
podkarpackie	33	3	1	3	4	2	46
podlaskie	123	9	1	15	7	16	171
świętokrzyskie	51	4	0	9	1	15	80
zachodniopomorskie	54	0	0	3	3	4	64
Razem	356	25	4	42	19	59	505

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Wyszukiwarki Rozstrzygnięć

Spośród procedury i dokumentacji planistycznej oraz kompetencji poszczególnych organów, najczęściej rozstrzygnięcia dotyczyły następujących tematów:

- Niezgodność planu miejscowego z ustaleniami studium.
- Braki w dokumentacji planistycznej.
- Braki dotyczące parametrów i wskaźników zabudowy.

- Nieponowienie części procedury planistycznej w związku ze zmianami wprowadzonymi po wyłożeniu projektu planu lub studium do publicznego wglądu (ponowne uzgodnienia, ponowne wyłożenie).
- Brak uzgodnień z właściwymi organami.
- Niedotrzymanie niektórych minimalnych terminów dotyczących procedury planistycznej (np. możliwości składania uwag do wyłożonego do publicznego wglądu planu).
- Nieokreślone przeznaczenie terenów oraz linii rozgraniczających.
- Niezgodności dotyczące granicy obszaru objętego planem miejscowym.
- Ustalenie stawki procentowej służącej naliczaniu opłat z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wysokości 0%.

Jeśli chodzi o mapy i prezentowaną na nich grafikę, rozstrzygnięcia najczęściej dotyczyły następujących tematów:

- Brak spójności tekstu i oznaczeń na rysunku planu.
- Brak określenia przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających.
- Niejasności dotyczące granicy obszaru objętego zmianą planu.
- Inne braki i błędy na rysunku planu.

Spośród problemów komunikacyjnych, rozstrzygnięcia najczęściej dotyczyły następujących tematów:

- Brak ustaleń dot. obsługi komunikacyjnej niektórych działek budowlanych.
- Brak określenia wskaźników dotyczących liczby miejsc parkingowych.

W zakresie problemów dotyczących środowiska przyrodniczego rozstrzygnięcia najczęściej dotyczyły następujących tematów:

- Braki związane ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.
- Brak określenia warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń dla niektórych obszarów chronionych, w tym dla obszaru NATURA 2000.

Spośród problemów dotyczących infrastruktury technicznej, rozstrzygnięcia najczęściej dotyczyły następujących tematów:

- Brak parametrów sieci infrastruktury technicznej.
- Brak skonkretyzowania w planie wytycznych odnoszących się do lokalizacji infrastruktury technicznej.

SUPERVISORY SETTLEMENTS MADE BY GOVERNORS WITHIN THE SCOPE OF SPATIAL PLANNING

Abstract. This paper concerns works on the preparation of the Internet review of supervisory settlements made by governors in respect of local area development plans. The goal of the project is to present and extend knowledge on reasons of questioning by governors procedures or provisions of local area development plans, or parts thereof. The authors have found that it would be necessary to provide the possibility of searching for settlements included in the database both according to regions, and according to several groups of problems that appear most often, such as procedures and documentation and authorities' competence, natural environment (preservation of environment and nature),

preservation of cultural heritage, transport, technical infrastructure, maps and graphics. The Internet page of the Institute of Urban Development has been provided with a special tool – a special search engine (http://irm.krakow.pl/pl/wyszukiwarka_rozstrzygniec.html), which shows supervisory settlements made by governors from the following regions: Dolnośląskie, Kujawsko-Pomorskie, Lubelskie, Łódzkie, Małopolskie, Mazowieckie, Opolskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie, and Zachodniopomorskie.

Key words: supervisory settlements, the Internet search engine for settlements, spatial planning, problem categories (groups)

Mgr Dorota Szlenk-Dziubek
Instytut Rozwoju Miast
Kraków

Mgr Łukasz Kotuła
Instytut Rozwoju Miast
Kraków